

Kurzus kódja(i): FLM-251.01

Kurzus címe: Kritikairás

Tanár neve: Margitházi Beja egy. adj

Kurzus időpontja, helye: Kedd 13 00-14 30, Stúdió

Vetítések időpontja, helye: –

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A félév során a/egy (film)kritika megírása folyamán felmerülő fontosabb elméleti és gyakorlati kérdéseket külön órákon tárgyaljuk: hogyan kezdjük el az írást? melyek egy filmkritika elengedhetetlen elemei? milyen retorikai vonatkozásai vannak a kritikának? milyen részekből áll a szöveg, és hogyan érdemes ezeket a részeket felépíteni, megszerkeszteni? mi a vázlat szerepe? A kérdésekre adott válaszokban, megoldásokban több példa, kritikaelemzés és házi feladat is segítségünkre lesz. Közben folyamatosan dolgozunk a félév végére elkészülő mestermunkákon.

TEMATIKA

1. Ki hogyan ír? Írásértékelő teszt mindenkinek
2. Filmkritika: műfaji és retorikai jellemzők
3. Kritikaelemzések: szerkezeti, tartalmi kérdések + a mestermunkáról
4. Írástechnika 1: Bekezdés, tételmondat
5. Érvelési gyakorlatok 1: Szillogizmus és enthüméma
6. Érvelési gyakorlatok 2: Irreleváns érvtípusok
7. Írástechnika 2: Leírás
8. Írástechnika 3: Illusztrálás
9. Írástechnika 4: Tipizálás és összehasonlítás
10. Stílusgyakorlatok 1: Kritikaelemzések
11. Írástechnika 5: A szöveg egésze + Mestermunkálatok
12. Stílusgyakorlatok 2: kritikaelemzések
13. Mestermunka leadása

Kurzus teljesítésének követelményei: **Órai munka:** aktív jelenlét, közös kritikaelemzés

Házi feladatok rendszeres elkészítése, határidőre emailben küldése. Értékelési szempontjai: határidő betartása (1), az elkészített feladatok minősége (2) és száma (3).

Mestermunka: kb. 6000 karakternyi kritika megírása a tárgyalt szövegstruktúra és szervezőelvek felhasználásával. Értékelési szempontjai: koherens gondolati ív (1), világos érvelés (2), bekezdéstípusok érvényesítése (3), egyéni stílus (4).

Figyelem: a kurzus lényege a folyamatos írás. Háromnál több hiányzással, illetve háromnál több házi feladat kihagyásával nem lehet teljesíteni a tárgyat. 10 percnél hosszabb késés hiányzásnak minősül.

Vetített filmek: –

Kötelező / ajánlott irodalom: **AJÁNLOTT OLVASMÁNYOK**

Filmkritika

Georg Seesslen: *A képek káosza. Miért nehéz írni a filmről?* Magyar Lettre. 1997. tél, 27. szám. www.c3.hu/scripta/lettre/lettre27/19sees.htm

Tóth Klára: *Sértődötten vagy önkritikusan.* Beszélgetések a filmkritikáról (Nemeskürthy István, Király Jenő, Bernáth László, Gyertyán Ervin, Sándor Iván, Csetneki Gábor). Filmkultúra 1981/2. 54-67.

A személyes tárgyilagosság művészete – román újságírók a filmkritikáról. Filmtett I. évf. 4. szám, 2000. okt. 25–27.

J. Aumont–M. Marie: A filmelemzés meghatározása. In: Vajdovich Györgyi szerk.: *A kortárs filmelmélet útjai.* Budapest, Palatinus, 2004. 9-43.

David Bordwell: *Making Meaning. Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema.* Cambridge, Harvard U. P., 1989.

Jonathan Rosenbaum: *Placing Movies. The Practice of Film Criticism.* University of California Press, 1995.

John E. Moscovitz: *Critical Approaches to Writing About Film*. London, Prentice Hall, 1999.
Tim Bywater–Thomas Sobchack: *An Introduction to Film Criticism: Major Critical Approaches to Narrative Film*. Addison-Wesley Pub Co, 1989.
Film Criticism in America Today: A Critical Symposium. In: *Cineaste*, XXVI, nr. 1. 2000. 27–45.

Stílus, írástechnika

Blaskó Ágnes–Hamp Gábor: *Írás 1.0. Az ötlettől a jól strukturált szövegig*. Typotex. Budapest, 2007.
Adamik Tamás–Jászó Anna–Aczél Petra: *Retorika*. Budapest, Osiris, 2004.
Richard Aczel: *Hogyan írjunk esszét?* Osiris. Budapest, 2000. különösen: 73–108.
Filmvilág, Mozinet, Cinema, Vox, Pesti Est, Exit recenziói, filmkritikái; napilapok, kulturális hetilapok (*ÉS, Magyar Narancs*) filmkritikái; filmes honlapok filmkritikái, recenziói, ajánlói (*magyar.film.hu, filmkultúra, filmtett, filmpont, Cinematrix, cinemania*, stb.)
<http://www.filmvilag.hu>
<http://www.magyar.film.hu/object.6805976c-2f63-486d-9e39-89845cdb6dd4.ivy>
<http://www.filmpont.hu>
<http://www.origo.hu/filmklub/index.html>
<http://index.hu/kultur/cinematrix/kritika/>
<http://www.filmkultura.hu/>
<http://www.filmtett.ro>
<http://www.geocities.com/firka2003/>
